

Patrimoni arqueològic català en 3D

written by Redacció Unilateral | 19 de juny de 2016

El Museu d'Arqueologia de Catalunya – Aqueoxarxa va seleccionar pel Dia Internacional dels Museus 2016 (18 de maig) dotze peces destacades de l'arqueologia catalana i les presenta gràcies al seu [projecte de digitalització i difusió de models 3D](#).

El crani del felí amb dents de sabre es va trobar a la pedrera de Cal Taco, a Pedrinyà (Crespià) l'any 1984. Aquesta pedrera va començar a ser explotada el 1967 per l'empresa INCARCAL (Indústries del Carbonato Càlcico) i està situada a la conca lacustre denominada Banyoles-Besalú, que consta de 3 unitats morfològiques: els Glacis de Maià de Montcal, el Pla d'Usall i la Cubeta lacustre de Banyoles, situant-se Incarcàl en la primera unitat.

Les restes paleontològiques es troben entre els sediments situats en embuts o dolines que se'ls atribueix un origen càrstic, ja que es componen d'argiles amb restes òssies de vertebrats que reomplen els embuts situats en les calcàries lacustres datades al Pliocè superior. La fauna recuperada permet als paleontòlegs fixar una cronologia entre 1,3-0,75 milions d'anys, una datació idèntica a la de la Bòbila Ordis (Porqueres), un altre jaciment paleontològic de gran importància de la comarca.

A l'interior d'aquests embuts s'hi han localitzat restes fòssils de grans vertebrats, herbívors i carnívors, però també restes fòssils de fruits, invertebrats, peixos, amfibis, rèptils i ocells. Es creu que la presència de grans mamífers s'explica per l'existència dels estanyols, els quals suposaven trampes mortals per als grans herbívors del moment (elefants, hipòtams...). Aquests, hi queien quan hi anaven a beure i no

en sabien sortir, convertint-se en una presa fàcil per als grans carnívors del Quaternari inferior (tigres amb dents de sabre o grans hienes), alguns dels quals també hi morien per la mateixa causa.

El felí amb dents de sabre rep el nom científic d'*Homotherium latidens*. Era gran com un lleó, però més gràcil i ràpid. Tenia les grans canines superiors dentades i en forma de sabre, mentre que les molars eren molt tallants. Era la fera per excel·lència del seu temps i un dels depredadors més importants que mai ha existit. Abatia les preses amb una sola mossegada al coll, gràcies a les enormes canines que posseïa. Es va extingir al Quaternari mitjà (abans del 250.000 aC), per la qual cosa va arribar a conviure amb els homes de Heidelberg d'Europa occidental.

A l'embut d'Incarcal I se n'han recuperat quatre cranis i cinc mandíbules, la columna vertebral i bona part dels ossos dels braços i de les mans. Es tracta de la millor col·lecció de fòssils d'aquesta espècie a la península Ibèrica i de les millors d'Europa.

Des del 1984 s'hi han dut a terme excavacions paleontològiques, gairebé sempre de forma sistemàtica, fins avui que són encapçalades per l'institut Català de Paleontologia Miquel Crusafont de Sabadell.